

FÖRORD

EN AV GÖTEBORGS mest suggestiva platser är Drömmarnas kaj. Omslagsbilden är tagen där. Kajen har i mannamun många namn, Suckarnas kaj och Döda skeppens kaj är ett par av dem. Vid den långa kajen, relativt centralt i Göteborg, ligger båt efter båt som alla har sina egna och ibland ganska brokiga historier. Här ligger många drömmar förtöjda. En del pågående, andra sedan länge avstannade. Kanske kan man kalla farkosterna här för större kulturbåtar, större än fritidsbåtarna och mindre än de stora fartyg som passerar på älven för att fortsätta under den öppningsbara Hisingsbron. Flera av dem, de flesta faktiskt, ligger omsorgsfullt insvepta och surrade under presenningar, ett tecken på att renoverandet tagit en paus. För hur länge? Månader? Kanske år? Om man finge höra vad dessa små fartyg varit med om är jag säker på att man skulle få ta del av många fascinerande historier och äventyr. Det är så pass stora båtar att man nog kan bygga om dem till komfortabla, flyttbara bostäder. De facto bor fortfarande äventyrare i några av dem.

Platsen är just nu omstridd, krafter vill göra den till något annat, detta är eftertraktade metrar för exploatering. Det vore

trist och en stor förlust för ett Göteborg som blir alltmer modernt och likt andra storstäder.

Drömmarnas kaj vetter mot världen. Och även om några av båtarna nog aldrig kommer att lägga ut så kan drömmarna aldrig släckas. De är immateriella, större än det som blev av och det som förblev en dröm, större än det som kan betraktas som lyckat eller misslyckat. Och skapandet här pågår. Tanken på att en gång kasta loss och ge sig iväg får arbetet att fortgå. Att drömma är att frigöra energi. Den som drömmer har inte gett upp.

Men här ligger också många minnen. Långa resor, kanske till och med livsförvandlande sådana: motorhaverier, kärlek som fick sin början eller sitt slut, icke planerade och önskvärda stopp i någon oromantisk hamn i Tyskland för att pengarna tog slut alldeles för tidigt. Men också minnen av de platser som för resten av ett liv lever kvar. För att inte tala om minnet av alla de människor som blev en del av resan. Spännande, kloka, enerverande, galna och någon gång alldeles oemotståndliga människor. Sjömän och landkrabbor. Minnena av dem blev till historier att berätta igen och igen, medan en del av dem aldrig fick lämna det hemliga rummet nära hjärtat. De kommer förmodligen att stanna där och i någon mån påverka riktningen på den fortsatta resan, vid kajen eller ute på de fria vattnen.

Texterna i den här boken har varit publicerade i Göteborgsposten mellan hösten 2019 och våren 2024. Att skriva regelbundet i en dagstidning som Göteborgsposten är i viss mån att föra bok över ett skeende som därmed formas till ett tidsdokument, i det lilla perspektivet över år som löper i en enda

människas liv – i det här fallet mitt – men också över vad som sker i det samhälle vi tillsammans skapar.

När jag samlat texterna till ett enda dokument slår det mig att ganska många på något sätt berör den långa period då Sverige och resten av världen låg nedstängt under pandemin. Ett tag tänkte jag hoppa över de texterna, men ganska snart insåg jag att de kan vara samlingens viktigaste. Det är rätt ofattbart att vi varit med om detta. Pandemin tog oss på knockout och mycket av det jag skrev under den perioden handlar om vad vi skulle kunna lära oss av denna överkliga tid, sådant som hotar att falla i glömska när normaliteten återvänt. Det vore att kasta över bord en dyrköpt kunskap som förtjänar att minnas som ett roder för framtiden. Drömmar är segel, minnen är roder.

Detta är den fjärde »krönikaboken«. Innan fotograferingen lade jag de tre föregående bredvid varandra för att inte upprepa miljöer, vinklar och miner. När jag gjorde det såg jag så tydligt att jag blivit äldre. Den första boken med samlade krönikor, *Jag lutar åt Gud*, kom 2010. Jag hade nyligen passerat 50. I skrivande stund är jag på tröskeln till pension. Utvecklingen är uppenbar; de stora drömmarna får nu lämna plats för de dyrbara minnena.

Det finns egentligen inget konkurrensförhållande mellan de båda, det bara blir så. Jag har inga problem med att åldras, inte nämnvärt i alla fall. Efter att alltid känt mig mer omogen än min ålder känns det nu som att jag äntligen börjar växa i den. Vi är sams mina år och jag.

En del uppgifter avslutas nu, andra får chansen att utvecklas.

En sak är säker: Jag lägger inte ifrån mig den nyvässade blyertspennan. Jag fortsätter som jag gjort i många år; vässa den varje dag, ibland flera gånger om dagen och försöka ta de högst alldagliga händelser och ting jag har omkring mig eller möter på allvar. Så också de tunga tankarna och de svidande såren. Låka och tacka. Drömma och minnas.

Såve 6 augusti 2024

Tomas Sjödin